

- Säännöt ovat OP Osuuskunnan hallintoneuvoston 18.11.2020 vahvistamien mallisääntöjen mukaiset.
x Säännöt poikkeavat mallisäännöistä: 32 § Osuuspankkien sulautumisiin liittyvä siirtymäsäännös

Pohjois-Karjalan Osuuspankin säännöt

1 § Toiminimi ja kotipaikka

Osuuspankin toiminimi on Pohjois-Karjalan Osuuspankki.
Sen kotipaikka on Joensuu.

2 § Toimiala

Osuuspankin tarkoituksena on harjoittaa omistaja-asiakkaidensa omistamana osuuskuntamuotoisena talletuspankkina luottolaitostoimintaa omistaja-asiakkaiden ja asiakkaiden taloudellisen menestyksen tukemiseksi.

Osuuspankin palveluita saavat käyttää muutkin kuin omistaja-asiakkaat.

Osuuspankki tarjoaa sijoituspalvelulain mukaisia sijoituspalveluja ja oheispalveluja toimilupansa mukaisesti.

3 § Kuuluminen OP Ryhmään

Osuuspankki kuuluu valtakunnalliseen OP Ryhmään.

4 § Talletuspankkien yhteenliittymä ja Keskusyhteisön jäsenyys

Osuuspankki kuuluu talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (jäljempänä yhteenliittymälaki) tarkoitettuun yhteenliittymään ("Talletuspankkien yhteenliittymä"), jonka muodostavat tämä osuuspankki ja sen konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset, Keskusyhteisö ja sen konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset, muut Keskusyhteisön jäseninä olevat jäsenluottolaitokset ja niiden konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt omistavat yli puolet.

Talletuspankkien yhteenliittymän yhteenliittymälain mukaisena keskusyhteisönä toimii OP Osuuskunta (näissä säännöissä "Keskusyhteisö"). Osuuspankki on Keskusyhteisön jäsen.

Keskusyhteisö

- valvoo yhteenliittymälain mukaisesti osuuspankin toimintaa
- vahvistaa osuuspankin noudatettavaksi yleiset toimintaperiaatteet osuuspankin yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa
- antaa osuuspankille sen maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi ohjeita vakavaraisuuden ja riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa

Osuuspankki on velvollinen osallistumaan toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilän ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin sekä Keskusyhteisön toisen jäsenluottolaitoksen puolesta suorittaman velan maksuun yhteenliittymälain mukaisesti.

5 § Omistaja-asiakkuus

Osuuspankin päätösvalta kuuluu omistaja-asiakkaille. Kaikki jäsenet ovat omistaja-asiakkaita, joista jokaisella on yksi yhtäläiset oikeudet tuottava jäsenosuus.

Osuuspankki tarjoaa omistaja-asiakkailleen OP Ryhmässä kulloinkin voimassa olevat jäsenedut.

Omistaja-asiakkaiksi voivat liittyä OP Ryhmän palveluja käyttävät luonnolliset henkilöt, yhteisöt ja säätiöt.

Hallitus päättää hakemusten hyväksymisestä tai hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä.

6 § Kuolleen omistaja-asiakkaan oikeudenomistajan oikeudet

Kuolleen omistaja-asiakkaan oikeudenomistajilla on valitsemansa edustajan kautta oikeus käyttää vainajan taloudellista oikeutta vuoden ajan kuolinpäivästä.

Kuolleen omistaja-asiakkaan oikeudenomistajalla, jolle oikeus tämän jäsenosuusmaksuun on siirtynyt, on oikeus omistaja-asiakkaaksi pääsemiseen, mikäli edellytykset siihen muutoin ovat olemassa. Oikeudenomistajan, joka haluaa käyttää tätä oikeuttaan, tulee ilmoittaa siitä osuuspankille vuoden kuluessa kuolinpäivästä.

7 § Jäsenosuus

Jokainen omistaja-asiakas on velvollinen ottamaan osuuspankista yhden jäsenosuuden. Jäsenosuudesta merkintähintana maksettava jäsenosuusmaksu on sata (100) euroa.

Jäsenosuusmaksu on suoritettava kokonaisuudessaan osuuspankin omistaja-asiakkaaksi liittyessä.

Jos jäsenosuusmaksua korotetaan, omistaja-asiakkaan maksettavaksi tuleva korotus on suoritettava hallituksen määrääminä erinä ja aikoina, kuitenkin viimeistään viiden (5) vuoden kuluessa korotusta koskevan sääntömuutoksen kaupparekisteriin merkitsemisestä lukien. Omistaja-asiakkaalle tulevaa ylijäämää ei pidetä jäsenosuusmaksun suorittamiseksi.

Jäsenosuusmaksun korotus voidaan suorittaa maksullisena, rahastokorotuksena tai sekakorotuksena. Rahastokorotus luetaan jäsenosuudesta maksettua määrään jäsenosuusmaksua palautettaessa ja ylijäämää jaettaessa.

Osuuspankki voi hankkia osuuspankista eronneen ja toiseen OP Ryhmään kuuluvaan osuuspankkiin omistaja-asiakkaaksi liittyneen omistaja-asiakkaan jäsenosuuden, jos siitä saadut varat käytetään toisen osuuspankin jäsenosuusmaksun maksamista varten, jolloin hankittu osuus katsotaan välittömästi mitätöidyksi. Jäsenosuuden omistajalle maksetaan vastikkeena jäsenosuusmaksu. Jäsenosuuden hankkimisen edellytyksenä on, että aikaisemmin eronneilta omistaja-asiakkailta

eroamisjärjestyksen mukaisesti hankitut jäsenosuudet huomioon ottaen on käytettävissä jakokelpoista ylijäämää.

Muutoin jäsenosuusmaksut palautetaan omistaja-asiakkuuden päätyttyä osuuskuntalain ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain ja vakavaraisuussääntelyn mukaisesti ja sanotuissa laeissa mainituin edellytyksin ottaen kuitenkin huomioon, mitä jäljempänä 9 §:ssä sanotaan.

Jäsenosuuksien tuottamista oikeuksista ylijäämää jaettaessa määrätään sääntöjen 12 §:ssä ja oikeuksista osuuspankin purkautuessa sääntöjen 30 §:ssä.

8 § Tuotto-osuudet

1. Tuotto-osuudet ja tuotto-osuusmaksu

Jäsenosuuksien lisäksi osuuspankki voi antaa tuotto-osuuksia näiden sääntöjen mukaisesti tuotto-osuusmaksua vastaan. Tuotto-osuuksia voidaan antaa vain osuuspankin omistaja-asiakkailla. Hallitus päättää näiden sääntöjen mukaisesti tuotto-osuuksien antamisesta sekä tuotto-osuuksien ehdoista.

2. Tuotto-osuuden nimellisarvo

Yhden tuotto-osuuden nimellisarvo ja siitä osuuspankille merkintähintana maksettava tuotto-osuusmaksu on sata (100) euroa.

3. Tuotto-osuuksien määrä

Tuotto-osuuksia voidaan antaa enintään 1 368 000 kappaletta.

4. Tuotto-osuuksien merkintä

Tuotto-osuuksien merkintä tapahtuu kirjallisella tai sähköisellä hakemuksella, jonka hyväksymisestä päättää hallitus tai hallituksen määräämä taho. Tuotto-osuusmaksu on maksettava hallituksen päättämänä aikana hakemuksen hyväksymisestä, joka ei saa olla seitsemää päivää pidempi. Tuotto-osuuteen liittyvät oikeudet syntyvät maksun suorittamisella.

5. Tuotto-osuuksien siirto

Tuotto-osuus voidaan siirtää vain omistaja-asiakkaalle. Tuotto-osuuden siirrosta on siirtäjän ja siirronsaajan yhdessä ilmoitettava osuuspankille 30 päivän kuluessa siirrosta.

6. Etuoikeus osuusannissa

Tuotto-osuus ei tuota etuoikeutta annettaviin jäsen- tai tuotto-osuuksiin.

7. Tuotto-osuuksien tuottamat oikeudet ylijäämää jaettaessa ja osuuspankin purkautuessa

Tuotto-osuuksien tuottamista oikeuksista ylijäämää jaettaessa määrätään sääntöjen 12 §:ssä ja oikeuksista osuuspankin purkautuessa sääntöjen 30 §:ssä.

8. Tuotto-osuuksien tuottamat oikeudet yhteisömuodon muutostilanteissa ja yritysjärjestelyissä

Mikäli osuuspankki muutettaisiin osakeyhtiöksi, tuotto-osuudet eivät anna oikeutta osakkeisiin, vaan tuotto-osuusmaksut palautetaan osuuskuntalain mukaisesti.

Mikäli osuuspankki sulautuu toiseen osuuskuntaan tai jakautuu, tuotto-osuusmaksut palautetaan osuuskuntalain mukaisesti tai niitä vastaan annetaan uusia tuotto-osuuksia. Tuotto-osuuksiin liittyvät oikeudet eivät muutu, jos osuuspankki alentaa tai vähentää tässä kohdassa tarkoitettuja tuotto-osuusmaksuja tai muita osuusmaksuja.

Mikäli yhteisömuodon muutos, sulautuminen tai muu yritysjärjestely perustuu kriisinviranomaisen päätökseen, muuhun viranomaisen päätökseen tai lain säännökseen, tuotto-osuusmaksuja ei kuitenkaan palauteta osuudenomistajille, vaan niitä vastaan annetaan uusia osuuksia tai osakkeita, ellei viranomaisen päätöksestä tai laista muuta johdu.

9 § Jäsenosuusmaksujen ja tuotto-osuusmaksujen palauttaminen

Osuuspankki maksaa omistaja-asiakkaalle jäsenosuuden ja tuotto-osuuden merkintähinnan palautuksen omistaja-asiakkuuden päätyttyä. Tuotto-osuuden merkintähinnan palautus maksetaan omistaja-asiakkaalle myös, kun omistaja-asiakas on irtisanonut osuuden.

Osuuspankilla on kuitenkin oikeus kieltäytyä jäsenosuusmaksujen ja tuotto-osuusmaksujen palauttamisesta osuuspankin toiminnan aikana. Osuuspankki voi myöhemmin päättää edellä mainitun kiellon kumoamisesta. Palauttamista koskevasta kiellosta ja sen kumoamisesta päättää tarvittaessa hallitus.

Mikäli osuuspankki ei ole kieltäytynyt palauttamisesta, jäsenosuusmaksu ja tuotto-osuusmaksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana omistaja-asiakkuus on päättynyt tai tuotto-osuuden omistaja on irtisanonut osuuden.

Palautuksiin vaaditaan valvojan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää.

Jäsenosuusmaksut ja tuotto-osuusmaksut palautetaan osuuskuntalaisissa, osuuspankeissa ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa, vakavaraisuussääntelyssä ja näissä säännöissä säädetyin edellytyksin.

Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen. Maksamatta jääneelle osalle ei makseta korkoa.

Osuuden omistajan taloudelliset oikeudet säilyvät ennallaan palautuksen suorittamiseen asti tai jälkipalautusoikeuden päättymiseen asti.

10 § Lunastusoikeus

Osuuspankin tuotto-osuudet ovat lunastusehtoisia. Osuuspankilla on oikeus lunastaa kaikki tuotto-osuudet.

Lunastusvastike on tuotto-osuudesta maksettu merkintähinta.

Lunastusoikeuden käyttämisestä päättää osuuspankin hallitus. Hallituksen on ilmoitettava lunastusoikeuden käyttämisestä osuuden omistajalle samalla tavalla kuin kokouskutsusta. Lunastettavan osuuden omistajan on siirrettävä lunastettu osuus osuuspankille siirtomerkinnöin varustettuna maksua vastaan hallituksen lunastusvaatimuksessa ilmoitettuna päivänä, joka ei saa olla aikaisemmin kuin 30 päivää lunastusvaatimuksen tekemisestä.

Lunastus on ensisijassa toteutettava vapaalla omalla pääomalla ja toissijaisesti sidotulla omalla pääomalla.

Lunastukseen vaaditaan Keskusyhdistyksen lupa. Lisäksi lunastukseen vaaditaan valvojan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää.

Muista lunastukseen liittyvistä seikoista päättää osuuspankin hallitus.

11 § Rahastot

Osuuspankilla on oltava vararahasto.

Vararahastoa saadaan käyttää vain osuuspankin tappioiden kattamiseen siltä osin kuin jakokelpoinen ylijäämä ei siihen riitä.

Osuuspankilla voi olla vararahaston lisäksi muitakin rahastoja.

12 § Ylijäämän jakaminen

Osuuspankin vapaan oman pääoman määrästä, josta on vähennetty vararahastoon siirrettävä määrä, voidaan maksaa jäsenosuusmaksuille ja tuotto-osuusmaksuille korkoa ottaen kuitenkin huomioon, mitä osuuskuntalaisissa ja osuuspankeissa ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa on määrätty jakokelpoisesta ylijäämästä. Maksettavasta korosta ja sen määrästä päättää edustajisto. Ylijäämän jaosta päätettäessä noudatetaan osuuspankin varojenjakoa koskevista säännöksistä sekä vakavaraisuus- ja muusta sääntelystä tulevia rajoituksia.

Tuotto-osuuksille maksettava vuotuinen korko voi poiketa jäsenosuuksille maksettavasta korosta, mikäli osuuspankkeja koskeva vakavaraisuus- tai muu sääntely ei sitä rajoita tai estä.

Myös palautettavaksi vaadituille jäsen- ja tuotto-osuuksille maksetaan korkoa näiden sääntöjen mukaan. Tilivuoden aikana suoritetuille osuuksille korkoa voidaan maksaa suorituspäivästä lukien.

Korko voidaan maksaa rahana tai OP Ryhmän rahastoyhtiöiden hallinnoimien rahastojen osuuksina.

Jäsenosuuksien ja tuotto-osuuksien korko maksetaan 6 kuukauden kuluessa ylijäämän jakoa koskevasta päätöksestä. Jäsen- ja tuotto-osuuksien korko siltä vuodelta, jonka päätyttyä jäsenosuusmaksu tai tuotto-osuusmaksu on palautettu, maksetaan seuraavan koronmaksun yhteydessä.

Jos käyttämätöntä ylijäämää on vielä koron maksun jälkeen, se siirretään joko kokonaan tai osaksi vararahastoon tai käyttö- tai muuhun rahastoon taikka jätetään käyttämättömänä ylijäämään.

13 § Edustajisto

Tehtävät ja kokoonpano

Osuuspankin omistaja-asiakkaiden päätösvaltaa kaikissa osuuskunnan kokoukselle kuuluvissa asioissa käyttää omistaja-asiakkaiden keskuudesta valittu edustajisto, johon kuuluu vähintään 25 ja enintään 40 edustajaa. Hallintoneuvosto päättää edustajien lukumäärän edustajiston toimikaudeksi ennen edustajiston valintaa.

Valinta

Edustajat valitaan enemmistövaalitapaa noudattaen vaalijärjestyksessä määrätyllä menettelyllä.

Toimikausi ja edustajan tehtävän päättyminen

Edustajiston toimikausi alkaa ja edellisen edustajiston toimikausi päättyy, kun vaalilautakunta on julkistanut vaalin tuloksen.

Edustajan tehtävä päättyy ennen toimikautta, jos hänen omistaja-asiakkuutensa osuuspankissa päättyy tai hän eroaa edustajan tehtävästä. Edustajan tehtävä päättyy myös siinä tapauksessa, jos vaalijärjestyksessä määrätty vaalikelpoisuuden edellytykset eivät täyty. Jos edustajan tehtävä päättyy ennen toimikautta, hänen tilalleen tulee edustajaksi vaalijärjestyksen mukaisesti määrätty varaedustaja.

Edustajiston kokoukset

Varsinainen edustajiston kokous pidetään kerran vuodessa hallituksen määräämänä päivänä ennen toukokuun loppua.

Ylimääräinen edustajiston kokous pidetään, milloin hallitus tai hallintoneuvosto katsoo sen tarpeelliseksi tai milloin se on muuten lain mukaan pidettävä.

Edustajisto valitsee puheenjohtajan kokouskohtaisesti.

Kokoukset pidetään osuuspankin kotipaikassa, jollei hallitus tai hallintoneuvosto määrää kokouspaikaksi toista paikkakuntaa Suomessa. Kokouspaikaksi määrättävän paikkakunnan tulee olla osuuspankin toimialueella.

Hallitus voi päättää, että kokoukseen kokouspaikalla osallistumisen edellytyksenä on ilmoittautuminen kokoukseen viimeistään tietynä määräpäivänä, joka voi olla aikaisintaan kymmenen (10) päivää ennen kokousta.

Hallitus voi päättää, että kokoukseen saa osallistua tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla tai kokouskutsussa erikseen määriteltujen asioiden osalta äänestämällä ennakoon postitse. Ennakoäänestyksessä äänioikeus on jokaisella edustajiston jäsenellä, joka on jäsen äänestyksen alkaessa ja jäsen edelleen kokouspäivänä.

Tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla ja postitse osallistuminen kokoukseen edellyttää, että osallistumisoikeus sekä ääntenlaskennan oikeellisuus voidaan selvittää tavallisessa edustajiston kokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla.

Päätettäessään, että kokoukseen saa osallistua tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla, hallituksen tulee aina asettaa määräpäivä, johon mennessä jäsenen tulee ilmoittaa osallistumisestaan ja osallistumistavastaan. Määräpäivä voi olla aikaisintaan kymmenen (10) päivää ennen kokousta.

Kokoukseen osallistuminen edellä mainituilla tavoilla tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla edellyttää aina ennakoilmoittautumista kokoukseen hallituksen asettamaan määräpäivään mennessä.

14 § Varsinainen edustajiston kokous

Varsinaisessa edustajiston kokouksessa käsitellään seuraavat asiat

1. esitetään tilinpäätös ja toimintakertomus, konsernitilinpäätös, tilintarkastuskertomus sekä hallintoneuvoston lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta;
2. päätetään tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamisesta;
3. päätetään vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille, hallintoneuvoston jäsenille ja toimitusjohtajalle edelliseltä tilikaudelta;
4. päätetään taseen osoittaman ylijäämän käyttämisestä;
5. määrätään edustajien, hallintoneuvoston puheenjohtajan ja jäsenten sekä tilintarkastajien palkkiot;
6. vahvistetaan hallintoneuvoston jäsenten lukumäärä ottaen huomioon näiden sääntöjen 16 §:n 1 momentin määräykset ja valitaan tarvittavat jäsenet hallintoneuvostoon;
7. valitaan näiden sääntöjen 26 §:ssä tarkoitettu tilintarkastaja ja mahdollinen varatilintarkastaja,
8. käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

15 § Kokouskutsu ja ilmoitukset omistaja-asiakkaille

Edustajiston kokouksen kutsuu kokoon hallitus.

Kokouskutsu on sisällöltään ja määräajoiltaan toimitettava osuuskuntalain mukaisesti.

Mikäli kokoukseen osallistumisen edellytyksenä on ilmoittautuminen kokoukseen viimeistään tietynä määräpäivänä, joka voi olla aikaisintaan kymmenen (10) päivää ennen kokousta, lasketaan osuuskuntalaissa säädetty kutsuaika määräpäivästä taaksepäin. Määräpäivä on mainittava kokouskutsussa ja annettava ohjeet ennakoilmoittautumisen osalta noudatettavasta menettelystä.

Kokouskutsussa on mainittava tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla ja postitse tapahtuvasta osallistumismahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä, siihen liittyvistä jäsenen puhevallan käyttämisen mahdollisista rajoituksista sekä annettava ohjeet kokousohallistamisessa noudatettavasta menettelystä.

Mikäli edustajiston jäsenellä on mahdollisuus osallistua kokoukseen äänestämällä ennakkoon postitse, tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla, on tästä mahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä, siihen liittyvistä jäsenen puhevallan käyttämisen mahdollisista rajoituksista, äänioikeudesta sekä ennakoäänestysajasta mainittava kokouskutsussa ja annettava ohjeet

ennakkoäänestyksessä noudatettavasta menettelystä. Kokouskutsuun tulee liittää äänestysasiakirja, mikäli äänestäminen ennakkoon postitse on mahdollista.

Kokouskutsu on lähetettävä kaikille edustajille kirjallisesti tai sähköisesti sillä osoitteella, jonka he ovat ilmoittaneet hallitukselle. Kokouskutsu voidaan vaihtoehtoisesti asettaa edustajien saataville myös muun luotettavan sähköisen jakelukanavan avulla.

Lakisääteiset ilmoitukset omistaja-asiakkaille on julkaistava hallituksen määräämässä omistaja-asiakkaiden keskuuteen leviävässä lehdessä, julkaistava osuuspankin internetsivustolla taikka lähetettävä kaikille omistaja-asiakkaille kirjallisesti tai sähköisesti sillä osoitteella, jonka he ovat ilmoittaneet osuuspankille.

16 § Hallintoneuvosto

Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 12 ja enintään 21 jäsentä, jotka valitaan osuuspankin omistaja-asiakkaista ja joiden tulee edustaa monipuolisesti omistaja-asiakaskuntaa.

Jäsenten lukumäärä vahvistetaan vuosittain varsinaisessa edustajiston kokouksessa. Lukumäärää ei voida alentaa enempää kuin jäseniä samana vuonna on erovuorossa.

Hallintoneuvoston jäsenenä ei saa toimia:

- osuuspankin hallituksen jäsen tehtävässä oloaikanaan
- toimitusjohtaja tehtävässä oloaikanaan tai tehtävän päättymisestä lukien seuraavan viiden vuoden aikana
- osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva henkilö.

Hallintoneuvoston jäsenen toimikausi alkaa valinnasta päättäneen edustajiston kokouksen päättyessä ja päättyy kolmantena kalenterivuonna uuden valinnan toimittavan edustajiston kokouksen päättyessä.

Hallintoneuvostosta eroaa vuosittain kolmannes tai kahtena ensimmäisenä vuotena kolmannesta lähinnä oleva luku ja kolmantena vuotena loput, aluksi arvan ja sitten vuoron mukaan.

Jos hallintoneuvoston jäsenen jäsenyys lakkaa kesken toimikauden, valitaan uusi jäsen jäljelle jääneeksi toimikaudeksi seuraavassa edustajiston kokouksessa.

Kesken toimikautta valitun hallintoneuvoston jäsenen toimikausi päättyy samanaikaisesti kuin hänen edeltäjänsä toimikausi olisi päättynyt.

Hallintoneuvoston jäsenen yläikäraja on 68 vuotta, kuitenkin siten, että tämän iän täyttänyt henkilö saa toimia tehtävässään uuden jäsenen valinnasta päättävän edustajiston kokouksen loppuun.

Vuosittain ensimmäisessä jäsentensä valintaa seuraavassa kokouksessaan hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä kutsuu itselleen sihteerin. Kumpaisenkin puheenjohtajan ollessa estyneenä valitaan kokouksessa saapuvilla olevista hallintoneuvoston jäsenistä kokoukselle puheenjohtaja.

17 § Hallintoneuvoston kokoukset

Hallintoneuvosto kokoontuu puheenjohtajan tai tämän ollessa estyneenä varapuheenjohtajan kustusta niin usein kuin asiat vaativat tai hallitus sitä pyytää, kuitenkin vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Hallintoneuvosto on päätösvaltainen, kun saapuvilla on enemmän kuin puolet sen jäsenten kokoluokasta. Päätökseksi tulee, sekä asiassa että vaalissa, se mielipide, jota enemmistö on kannattanut tai johon puheenjohtaja äänten mennessä tasan on yhtynyt, paitsi puheenjohtajan vaalissa, jossa ratkaisee arpa.

Hallintoneuvoston kokouksesta laaditaan pöytäkirja, johon merkitään läsnäolijat, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset sekä mahdollisten äänestysten tulokset.

Pöytäkirjan allekirjoittavat puheenjohtaja, vähintään yksi hallintoneuvoston siihen valitsema jäsen sekä sihteeri.

18 § Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston on valvottava hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa osuuspankin hallintoa.

Hallintoneuvoston on erityisesti:

1. vuosittain vahvistettava hallituksen jäsenten lukumäärä ja valittava tarvittava määrä jäseniä hallitukseen ja määrättävä heidän palkkionsa; tarvittaessa hallintoneuvoston on erotettava hallituksen jäsenet tehtävästään;
2. hallitusta kuultuaan valittava tointa hakeneista osuuspankille toimitusjohtaja ja tarvittaessa erotettava toimitusjohtaja tehtävästään. Hallintoneuvosto voi hallitusta kuultuaan valita myös toimitusjohtajan sijaisen. Ennen kuin toimitusjohtajan toimi täytetään tai toimitusjohtaja erotetaan tehtävästään, on asiasta hankittava lausunto Keskusyhteisöltä. Toimitusjohtajan sijaisen osalta lausunto on hankittava, jos Keskusyhteisön ohjeistus sitä edellyttää;
3. vahvistettava osuuspankin toimintaa koskeva ohjesääntö asioista, jotka ovat laajakantoisia ja periaatteellisesti tärkeitä sekä hallituksen ja toimitusjohtajan välisestä tehtävänjaosta;
4. merkittävä tiedoksi keskusyhteisön ohjeistuksen mukaisesti hallintoneuvostossa käsiteltävät ohjeet;
5. annettava varsinaiselle edustajiston kokoukselle lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta.

19 § Hallitus

Osuuspankkia edustaa ja sen toimintaa johtaa hallitus paitsi, mikäli osuuspankin toiminnan välitön johto on lain tai näiden sääntöjen mukaan toimitusjohtajan tehtävänä.

Hallituksen muodostavat toimitusjohtaja toimiaikanaan sekä hallintoneuvoston valitsemat 3–8 muuta jäsentä, joiden tulee olla osuuspankin omistaja-asiakkaita. Muu osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva henkilö kuin osuuspankin toimitusjohtaja ei saa toimia hallituksen jäsenenä. Osuuspankin toimitusjohtajana toiminut henkilö ei saa toimia hallituksen jäsenenä tehtävänsä päättymisestä lukien seuraavan viiden vuoden aikana.

Hallituksen jäsenen toimikausi alkaa valinnasta päättäneen hallintoneuvoston kokouksen päättyessä ja päättyy seuraavana kalenterivuonna uuden hallituksen valinnan toimittavan hallintoneuvoston kokouksen päättyessä.

Ensimmäisessä jäsentensä valintaa seuraavassa kokouksessaan hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallituksen puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi ei saa valita osuuspankin toimitusjohtajaa.

Hallituksen jäsenen yläikäraja on hallitukseen kuuluvaa toimitusjohtajaa lukuun ottamatta 68 vuotta, kuitenkin siten, että valintansa jälkeen tämän iän täyttänyt jäsen saa toimia tehtävässään toimikauden loppuun.

Hallituksen jäsenenä olevan toimitusjohtajan osalta yläikäraja määräytyy osuuspankin ja toimitusjohtajan välisen toimitusjohtajajärjestyksen mukaisesti.

Hallitus voi valita keskuudestaan tarkastusvaliokunnan. Toimitusjohtajaa ei voida valita tarkastusvaliokunnan jäseneksi.

20 § Hallituksen tehtävät

Hallituksen on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava sen asioita osuuskuntalain, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain ja osuuspankin sääntöjen sekä hallintoneuvoston vahvistaman ohjesäännön mukaan.

Hallitus ja toimitusjohtaja voivat kumpikin hallintoneuvoston vahvistaman ohjesäännön mukaisesti antaa valtuutuksen tehtäviensä hoitamiseen määräämissään rajoissa valitsemilleen toimikunnille tai nimeämilleen henkilöille.

21 § Hallituksen kokoukset

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai tämän ollessa estyneenä varapuheenjohtajan kutsusta.

Hallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan lukien enemmän kuin puolet sen jäsenten koko lukumäärästä on saapuvilla. Hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ollessa tietyssä asiassa estyneitä toimii kokouksen puheenjohtajana hallituksen keskuudestaan valitsema henkilö.

22 § Luotonanto hallintohenkilöille sekä sijoitukset hallintohenkilöiden lähipiiriin kuuluviin yrityksiin

Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenelle, toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan sijaiselle, tilintarkastajalle ja varatilintarkastajalle sekä näiden luottolaitoslaissa määritellyille lähipiirille annettavaa luottoa ja siihen rinnastettavaa muuta rahoitusta koskevat päätökset sekä sijoittamista näiden lähipiiriin kuuluvaan yritykseen tai tällaiseen luotonantoon ja sijoituksiin sovellettavat yleiset ehdot on hyväksyttävä osuuspankin hallituksessa.

23 § Toimitusjohtaja

Osuuspankilla on oltava toimitusjohtaja. Lisäksi osuuspankilla voi olla toimitusjohtajan sijainen. Sijainen tulee valita, mikäli Keskusyhteisön ohjeistus sitä edellyttää. Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan mahdollisen sijaisen valitsee ja tarvittaessa erottaa tehtävästään hallintoneuvosto.

Osuuspankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava osuuspankin päivittäistä hallintoa osuuskuntalain, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain ja hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimiin, jotka osuuspankin toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen ovat epätavallisia tai laajakantoisia, toimitusjohtaja saa ryhtyä vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta osuuspankin toiminnalle olennaista haittaa. Viimeksi mainitussa tapauksessa on hallitukselle niin pian kuin mahdollista annettava toimenpiteestä tieto.

Toimitusjohtajalla on oikeus edustaa osuuspankkia sellaisessa asiassa, joka 2 momentin mukaan kuuluu hänen tehtäviinsä.

24 § Edustamisoikeus

Osuuspankkia edustavat hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja yhdessä.

Hallitus voi lisäksi antaa nimetyille henkilöille oikeuden edustaa osuuspankkia kaksi yhdessä tai kukin erikseen yhdessä 1 momentissa mainitun henkilön kanssa.

25 § Tilikausi ja tilinpäätös

Osuuspankin tilikausi on kalenterivuosi.

Tilinpäätös ja toimintakertomus, hallintoneuvoston niistä antama lausunto ja muut tarvittavat asiakirjat on jätettävä tilintarkastajille tarkastettavaksi vähintään kuukautta ennen varsinaista edustajiston kokousta, kuitenkin viimeistään helmikuun loppuun mennessä.

26 § Tilintarkastus

Edustajiston on vuosittain valittava osuuspankille yksi KHT-tilintarkastaja ja tälle varatilintarkastaja tai KHT-tilintarkastusyhteisö.

Tilintarkastajien ja varatilintarkastajien toimikausi alkaa valinnasta päättäneen edustajiston kokouksen päättyessä ja päättyy uuden tilintarkastajan toimikauden alkaessa. Osuuspankin tilintarkastajan on kultakin tilikaudelta annettava varsinaiselle edustajiston kokoukselle tilintarkastuskertomus. Kertomus on luovutettava osuuspankin hallitukselle viimeistään kaksi viikkoa ennen sitä edustajiston kokousta, jossa tilinpäätös on esitettävä vahvistettavaksi.

27 § Toisen liikeyrityksen hallintoon kuuluminen

OP Ryhmän ulkopuolisen luottolaitoksen, vakuutusyhtiön, sijoituspalveluyrityksen, maksulaitoksen, kiinteistönvälitysliikkeen tai jonkin muun OP Ryhmän kanssa samalla toimialalla toimivan yrityksen hallintoon osallistuminen on kiellettyä toimitusjohtajalta, tämän sijaiselta ja kaikilta hallintohenkilöiltä. Tällaisena yrityksenä ei kuitenkaan pidetä OP Ryhmän strategisia yhteistyökumppaneita, vaikka ne toimisivatkin samalla toimialalla.

Hallituksen jäsenen, toimitusjohtajan ja tämän sijaisen kuuluminen muun ulkopuolisen, elinkeinotoimintaa harjoittavan liikeyrityksen hallintoon edellyttää hallituksen suostumusta.

28 § Omistaja-asiakkaan eroaminen ja erottaminen

Omistaja-asiakkaalla on oikeus erota osuuspankista ilmoittamalla siitä kirjallisesti hallitukselle. Omistaja-asiakkaan katsotaan eronneen, kun ilmoitus siitä on tullut osuuspankille.

Omistaja-asiakas voidaan erottaa osuuspankista

1. jos omistaja-asiakas ei ole täyttänyt omistaja-asiakkuudesta johtuvia velvollisuuksiaan osuuspankkia kohtaan;
2. jos omistaja-asiakas ei ole täyttänyt sitoumuksiaan osuuspankille;
3. jos omistaja-asiakas on aiheuttanut osuuspankille huomattavaa vahinkoa tai muutoin ilmeisesti toiminut sen etujen ja tarkoitusperien vastaisesti tai asetettu konkurssiin;
4. jos omistaja-asiakas ei ole käyttänyt osuuspankin palveluita erottamista lähinnä edeltävän vuoden aikana.

Omistaja-asiakkaan erottamisesta päättää hallitus. Erottamispäätös voidaan saattaa edustajiston kokouksen tutkittavaksi.

Omistaja-asiakkaalle on ilmoitettava erottamisaikomuksesta vähintään kuukautta ennen erottamispäätöksen tekemistä.

Omistaja-asiakkuuden lakattua oikeus ylijäämään ja muihin varoihin sekä omistaja-asiakasetuihin päättyy, kun osuuskunta on vastaanottanut eroilmoituksen tai erottamispäätös on tehty. Jäsen- ja tuotto-osuudelle maksetaan kuitenkin korkoa siihen asti, kun se on osuuskuntalain mukaan nostettavissa.

29 § Osuuspankin lahjoitukset

Edustajiston kokous voi päättää lahjan antamisesta yleishyödylliseen tai siihen rinnastettavaan tarkoitukseen, jos lahjoituksen määrää voidaan käyttötarkoitukseen sekä osuuspankin tilaan ja muihin olosuhteisiin katsoen pitää kohtuullisena. Hallitus saa käyttää sanottuun tarkoitukseen varoja, joiden merkitys osuuspankin tila huomioon ottaen on vähäinen.

30 § Varojen jakaminen osuuspankin purkautuessa

Osuuspankin purkautuessa palautetaan ensin sääntöjen 7 §:n mukaiset jäsenosuusmaksut ja 8 §:n mukaiset tuotto-osuusmaksut yhtäläisellä etuoikeudella, minkä jälkeen jäljelle jäävä netto-omaisuus on käytettävä Keskusyhteisön hallintoneuvoston päättämällä tavalla OP Ryhmän talletuspankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu huomioon ottaen ja alueperiaatetta noudattaen talletuspankkien yhteenliittymän hyväksi.

31 § Välimiesmenettely

Riidat toiselta puolen osuuspankin ja toiselta puolen hallintoneuvoston, hallituksen tai niiden jäsenen, toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen, tilintarkastajan, varatilintarkastajan tai selvitysmiehen välillä ratkaistaan sikäli, kuin riidan perustana on henkilön toimiminen edellä tarkoitettussa asemassa, välimiesmenettelyä noudattaen niin kuin siitä annetussa laissa säädetään.

Välimiehiä on oltava kolme, joista kumpikin asianosainen valitsee yhden ja joista kolmannen, joka toimii puheenjohtajana, valitsee Keskusyhteisön pyynnöstä Keskuskauppakamarin välimieslautakunta. Ellei asianosainen saatuaan tiedon toisen asianosaisen toimittamasta välimiehen vaalista,

seitsemän päivän kuluessa toimita omaa vaaliaan ja ilmoita siitä vastapuolelleen, toimittaa Keskusyhteisön pyynnöstä Keskuskauppakamarin välimieslautakunta vaalin asianosaisen puolesta.

32 § Osuuspankkien sulautumisiin liittyvä siirtymäsäännös

Pohjois-Karjalan Osuuspankin ja Kiteen Seudun Osuuspankin sulautumisen sekä Pohjois-Karjalan Osuuspankin ja Rääkkylän Osuuspankin sulautumisen täytäntöönpanon rekisteröinnin jälkeen noudatetaan edustajiston, hallintoneuvoston ja hallituksen sekä hallintoelinten puheenjohtajiston valinnoissa tätä siirtymäsäännöstä sen lisäksi, mitä muutoin on säännöissä ja vaalijärjestyksessä määrätty. Siirtymäkauden pituus on määritelty kunkin toimielimen ja niiden puheenjohtajiston osalta jäljempänä erikseen.

Pohjois-Karjalan Osuuspankin ja Kiteen Seudun Osuuspankin sekä Pohjois-Karjalan Osuuspankin ja Rääkkylän Osuuspankin sulautumiset on pantu samanaikaisesti vireille kahtena erillisenä kahdenvälisenä sulautumisena siten, että sulautumisen täytäntöönpanon rekisteröintipäivä on molemmissa sulautumisissa sama. Mikäli toinen samanaikaisesti vireille pannuista edellä mainituista sulautumisista raukeaa, tätä siirtymäsäännöstä sovelletaan siten, että rauenneeseen sulautumiseen osallistuneen sulautuvan osuuspankin edustajia ei valita vastaanottavan pankin edustajistoon, hallintoneuvostoon eikä hallitukseen tai niiden puheenjohtajistoihin.

Edustajisto

Sulautumisten täytäntöönpanon rekisteröinnin yhteydessä Pohjois-Karjalan Osuuspankin, Kiteen Seudun Osuuspankin ja Rääkkylän Osuuspankin edustajistot yhdistetään sellaisinaan siten, että vastaanottavan osuuspankin edustajiston muodostavat Pohjois-Karjalan Osuuspankin 60 edustajaa, Kiteen Seudun Osuuspankin 20 edustajaa ja Rääkkylän Osuuspankin 15 edustajaa, muodostaen yhteensä 95 henkilön edustajiston. Edustajiston toimikausi jatkuu vastaanottavan osuuspankin seuraavien, vuonna 2025 järjestettävien edustajiston vaalien tuloksen julkistamiseen saakka.

Sulautumisten täytäntöönpanon rekisteröinnin yhteydessä muodostetun edustajiston kokouksen puheenjohtaja valitaan vuorotellen kunkin sulautumisiin osallistuneen pankin vuoden 2021 edustajiston vaaleissa valittujen edustajien joukosta. Valinta tehdään kokouskohtaisesti kiertävässä pankkien nimien mukaisessa aakkosjärjestyksessä. Ensisijaisesti puheenjohtajaksi valitaan kunkin pankin osalta vuoden 2021 edustajiston vaaleissa eniten ääniä saanut edustaja.

Vuonna 2025 järjestettävissä Pohjois-Karjalan Osuuspankin edustajiston vaaleissa noudatetaan vaalien ajankohtana voimassa olevia Pohjois-Karjalan Osuuspankin sääntöjen määräyksiä edustajiston valintaan liittyen.

Hallintoneuvosto

Sulautumisten täytäntöönpanon rekisteröinnin yhteydessä täydennetty vastaanottavan osuuspankin edustajisto kokoontuu yhden (1) kuukauden kuluessa sulautumisten täytäntöönpanon rekisteröinnistä ja valitsee osuuspankille uuden hallintoneuvoston. Tällöin vastaanottavan osuuspankin koko hallintoneuvosto jättää paikkansa ja valittu hallintoneuvosto korvaa sen. Hallintoneuvostoon valitaan 17 jäsentä seuraavasti:

- entisistä Pohjois-Karjalan Osuuspankin omistaja-asiakkaista kolmetoista (13) jäsentä
- entisistä Kiteen Seudun Osuuspankin omistaja-asiakkaista kolme (3) jäsentä
- entisistä Rääkkylän Osuuspankin omistaja-asiakkaista yksi (1) jäsen.

Hallintoneuvoston jäsenvalintojen osalta siirtymäsäännöstä noudatetaan vuoden 2025 keväällä tehtäviin valintoihin saakka siten, että siirtymäsäännös on voimassa keväällä 2025 tehtävissä valinnoissa.

Yllä kuvatulla tavalla valitusta hallintoneuvostosta eroaa vuosittain noin kolmasosa siten, että erovuoroiset jäsenet arvotaan kustakin em. ryhmästä seuraavasti:

- Erovuorossa vuonna 2024 on: Pohjois-Karjalan Osuuspankki viisi (5) jäsentä, Kiteen Seudun Osuuspankki yksi (1) jäsen ja Rääkkylän Osuuspankki nolla (0) jäsentä.
- Erovuorossa vuonna 2025 on: Pohjois-Karjalan Osuuspankki viisi (5) jäsentä, Kiteen Seudun Osuuspankki yksi (1) jäsen ja Rääkkylän Osuuspankki nolla (0) jäsentä.
- Erovuorossa vuonna 2026 on: Pohjois-Karjalan Osuuspankki kolme (3) jäsentä, Kiteen Seudun Osuuspankki yksi (1) jäsen ja Rääkkylän Osuuspankki yksi (1) jäsen.

Hallintoneuvoston puheenjohtaja valitaan entisistä Pohjois-Karjalan Osuuspankin omistaja-asiakkaista ja hallintoneuvoston varapuheenjohtaja valitaan entisistä Rääkkylän Osuuspankin omistaja-asiakkaista. Tätä hallintoneuvoston puheenjohtajuuksia koskevaa siirtymäsäännöstä noudatetaan hallintoneuvoston puheenjohtajiston valinnoissa vuosina 2023–2025 siten, että siirtymäsäännös on voimassa vuonna 2025 tehtävissä valinnoissa.

Hallitus

Sulautumisten täytäntöönpanon rekisteröinnin jälkeen valittu vastaanottavan osuuspankin uusi hallintoneuvosto kokoontuu yhden (1) kuukauden kuluessa valintansa jälkeen ja valitsee osuuspankille uuden hallituksen. Tällöin vastaanottavan osuuspankin koko hallitus jättää paikkansa ja valittu hallitus korvaa sen. Hallintoneuvosto valitsee hallitukseen kahdeksan (8) jäsentä seuraavasti:

- entisistä Pohjois-Karjalan Osuuspankin omistaja-asiakkaista viisi (5) jäsentä
- entisistä Kiteen Seudun Osuuspankin omistaja-asiakkaista kaksi (2) jäsentä
- entisistä Rääkkylän Osuuspankin omistaja-asiakkaista yksi (1) jäsen.

Lisäksi pankin toimitusjohtaja kuuluu hallitukseen.

Sulautumisten täytäntöönpanon rekisteröinnin jälkeen valitun ensimmäisen hallituksen toimikausi jatkuu poikkeuksellisesti vuoden 2024 syksyllä pankin hallintoneuvoston kokouksessa tehtäviin valintoihin asti.

Hallituksen osalta siirtymäsäännöstä noudatetaan vuonna 2024 tehtäviin hallituksen jäsenten valintoihin saakka siten, että siirtymäsäännös on voimassa vuonna 2024 tehtävissä valinnoissa.

Hallituksen puheenjohtaja valitaan entisistä Pohjois-Karjalan Osuuspankin omistaja-asiakkaista ja hallituksen varapuheenjohtaja valitaan entisistä Kiteen Seudun Osuuspankin omistaja-asiakkaista. Tätä hallituksen puheenjohtajuuksia koskevaa siirtymäsäännöstä noudatetaan hallituksen puheenjohtajiston valinnoissa vuosina 2023–2024 siten, että siirtymäsäännös on voimassa vuonna 2024 tehtävissä valinnoissa.